

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2022 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Przemysław Okowicki

Protokolant : st. sekr. sąd. Joanna Perlicjan

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2022 r. w Pile

na rozprawie

sprawy z powództwa **P. J.**

przeciwko **Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.**

o zapłatę

- zasądza od pozwanej **Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W.** na rzecz powódki **P. J.** tytułem zadośćuczynienia kwotę **89.550** (osiemdziesiąt dziewięć tysięcy pięćset pięćdziesiąt) **zł** wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty;
- w pozostałej części powództwo oddala;
- zasądza od pozwanej na rzecz powódki 2.383,48 (dwa tysiące trzysta osiemdziesiąt trzy i 48/100) **zł** tytułem zwrotu kosztów procesu;
- nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża pozwaną i z tego tytułu nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu:
  - kwotę 14.679,45 (czternaście tysięcy sześćset siedemdziesiąt dziewięć i 45/100) **zł** tytułem wydatków poniesionych w sprawie,
  - kwotę 4.478 (cztery tysiące czterysta siedemdziesiąt osiem) **zł** tytułem zwrotu części opłaty sądowej od pozwu,
- nie obciąża powódki kosztami sądowymi.

Przemysław Okowicki

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 1 marca 2019 r.(data nadania) powódka P. J. wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) i (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 116.600 **zł** tytułem dopłaty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 21 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego i pełnomocnictwa, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w dniu 8 października 2017 r., doszło do wypadku komunikacyjnego, w którym była pasażerką samochodu, który uderzył w drzewo. Sprawcą wypadku był kierujący pojazdem ubezpieczony u pozwanego. W wyniku tego zdarzenia powódka doznała bardzo rozległych i ciężkich obrażeń ciała, na skutek

których przebywała w śpiączce prawie miesiąc czasu, przeszła wiele zabiegów operacyjnych. Zarówno bezpośrednio po wypadku jak i w chwili obecnej doznane urazy, w znacznym stopniu ograniczyły jej funkcjonowanie. Z uwagi na stan zdrowia powódka została zakwalifikowana jako osoba posiadająca stopień niepełnosprawności w stopniu znacznym. Dolegliwości będące skutkiem wypadku uniemożliwiły jej podejście do matury, a w konsekwencji rozpoczęcia studiów. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił powódce świadczenie w kwocie 83.400 zł. W 2018 r. powódka wezwała pozwanego do dopłaty zadośćuczynienia adekwatnego do poniesionego uszczerbku na zdrowiu. W odpowiedzi pozwany wskazał, że po ponownej analizie sprawy stoi na stanowisku, że przyznana kwota jest odpowiednia do doznanej krzywdy.

W odpowiedzi na pozew pozwany Towarzystwo (...)

i (...) S.A z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa powódki w całości oraz obciążenie jej w całości kosztami procesu według norm przepisanych, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, iż roszczenie powoda jest niezasadne i znaczenie zawyżone. Wskazał, że wypłacił powódce 90.450,00 zł, a nie jak wskazała w pozwie 83.400,00 zł. Ponadto wskazał, że powódka nie sprecyzowała z jakiego tytułu dochodzi kwoty 116.600 zł - w pozwie zamiennie posługuje się pojęciem zadośćuczynienia i odszkodowania. Pozwany nie kwestionował, że w związku ze zdarzeniem z dnia 8 października 2017 r. powódka doznała obrażeń ciała, a pozwany prowadził postępowanie likwidacyjne. Podniósł, że w jego ocenie przyznana kwota jest adekwatna do doznanych przez powódkę obrażeń i odpowiednia.

Na rozprawie w dniu 12 czerwca 2019 r. powódka oświadczyła, iż kwota dochodzona pozwem ma stanowić zadośćuczynienie, a na rozprawie w dniu 17 stycznia sprecyzowała, że za uszkodzenia ciała i rozstrój zdrowia doznany podczas zdarzenia z dnia 8 października 2017 roku domaga się 116.600 zł zadośćuczynienia, z czego otrzymała już kwotę 90.450 zł od pozwanego oraz kwotę 20 tys. zasądzoną wyrokiem karnym od sprawcy wypadku.

#### **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

Bezspornym w sprawie jest, że w dniu 8 października 2017 r. pomiędzy miejscowościami C. i L. (powiat (...)) kierujący pojazdem marki F. (...) o nr rej. (...) S. Ł. nie dostosował prędkości do panujących warunków drogowych, zjechał na pobocze i uderzył w drzewo, na skutek czego pasażer – powódka P. J. doznała następujących urazów: urazu głowy z obrzękiem mózgu, krwiakiem podtwardówkowym lewej półkuli mózgu i krwiakiem pourazowym podpajęczynówkowym i śródmózgowym, odmy opłucnowej lewostronnej ze stłuczeniem płuc i serca, urazowego pęknięcia śledziony, złamania wyrostka kolczystego kręgu L1, złamania trzonu kręgu L3, złamania kości krzyżowej, ran powierzchniowych twarzy i podudzia prawego. Z miejsca zdarzenia nieprzytomną powódkę, zaintubowaną i wentylowaną mechanicznie zespół ratownictwa medycznego przetransportował do Szpitala (...) w Z. na Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii, gdzie po wykonaniu badań została zakwalifikowana do pilnej kraniotomii i odbarczenia krwiaka przymózgowego po stronie lewej oraz laparotomii ze splenektomią (usunięcie śledziony). Poważny uraz czaszkowo-mózgowy w początkowym okresie skutkował pełną utratą przytomności i następnie wydłużoną do 1 miesiąca śpiączką pochodzenia centralnego. Stan ten był poważnym zagrożeniem życia. Powódka wymagała dwukrotnej interwencji neurochirurgicznej w celu ewakuacji krwiaków. W okresie od 27 października do 15 listopada 2017 roku przebywała na oddziale Chirurgicznym z Pododdziałem Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej skąd została wypisana do domu pod opiekę rodziny.

W okresie rekonwalescencji, z uwagi na złamanie kręgosłupa

i unieruchomienie w gorsecie J. występowały ograniczenia w sprawności fizycznej ruchowej powódki. Była rehabilitowana. Od 4 do 5 września 2019 r. przebywała w Klinice (...) im. Dr A. J. w B. z powodu zaburzeń endokrynologicznych, wewnątrzwydzielniczych. 29 marca 2020 r. powódka trafiła na (...) Szpitala (...) w Z. z powodu zasłabnięcia z utratą przytomności, które co jakiś czas się powtarzają. Przebywa obecnie w stałej kontroli poradni rodzinnej, chirurgicznej, psychiatrycznej, psychologicznej oraz ortopedycznej.

Dowód: bezsporne, nadto dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego z oddziału Anestezjologii i intensywnej terapii Szpitala (...) w Z. – k. 13-24, karta informacyjna z leczenia szpitalnego- k.175-176v, zeznania powódki P. J. k.413, zeznania świadków M. J. (1) – k. 130v-131, zeznania świadka M. J. (2) – k.131v-132

Po opuszczeniu Szpitala (...) w Z., powódka ze względu na stan zdrowia i nieprzemijające bóle, odbyła szereg wizyt u lekarzy: chirurga, ortopedy, neurologa, psychiatry i psychologa. W ramach prowadzonej diagnostyki u powódki lekarz psychiatra zdiagnozował depresję, zaburzenia stresowe pourazowe, zaburzenia adaptacyjne i leki komunikacyjne w związku z tym konieczne było wdrożenie leczenia farmakologicznego, które trwa do dnia dzisiejszego.

Dowód: zaświadczenie psychologa z dnia 30 marca 2018 r. – k.36, zeznania powódki P. J. k.413, zeznania świadków M. J. (1) – k. 130v-131, zeznania świadka M. J. (2) – k.131v-132, opinia biegłego z zakresu psychologii k.261-263 mgr E. M., opinia biegłego z zakresu psychiatrii k.250-261 lek. D. K..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych orzeczeniem z dnia 5 stycznia 2018 roku uznał powódkę za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym. Orzeczenie wydano do 31 stycznia 2020 r. W dniu 24 lipca 2020 Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał powódkę za osobę o umiarkowanej niepełnosprawności. Orzeczenie wydano do dnia 30 września 2023 roku. Decyzją z dnia 21 lipca 2020 r. przyznano powódce rentę socjalną w wysokości 1.200 zł, renta została przyznana do dnia 30 czerwca 2021 roku.

Dowód: decyzja ZUS z dnia 5 stycznia 2018 r. – k.45-46, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 11 lipca 2019 r. – k.173 decyzja z dnia 24 lipca 2020 r. – k.281, decyzja z dnia 21 lipca 2020 r. – k.282

Zakres obrażeń doznanych przez powódkę z zakresu specjalizacji ortopedii traumatologii oraz uszczerbek na zdrowiu:

- w związku z przebyтым złamaniem wyrostka kolczystego kręgu L1, złamaniem trzonu kręgu L3 z niewielkim przemieszczeniem odłamu, złamaniem trzonu kręgu L5 oraz płytki granicznej górnej L2 bez ograniczeń ruchowych, bez objawów korzonkowych, trwałe uszczerbek na zdrowiu wynosi 5%.
- W związku ze złamaniem kości krzyżowej z przemieszczeniem odłamu do światła miednicy, bez przerwania obręczy miednicy, bez upośledzenia sprawności chodu i bez zaburzeń funkcji, trwałe uszczerbek na zdrowiu wynosi 3%

Łączny uszczerbek na zdrowiu wynosi 8%.

Stan zdrowia jest obecnie stabilny, powódka wymaga okresowej kontroli ortopedycznej.

Dowód: opinia biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii k. 219-226 lek. R. M.

Zakres obrażeń doznanych przez powódkę z zakresu specjalizacji neurologii oraz uszczerbek na zdrowiu:

Poważny uraz czaszkowo-mózgowy w początkowym okresie skutkował przede wszystkim pełną utratą przytomności i następnie z wydłużoną do 1 miesiąca śpiączką pochodzenia centralnego. U powódki występują objawy zespołu psychoorganicznego (zaburzenia pamięci, koncentracji uwagi, niechęć do działania i podejmowania wyzwań, labilność emocjonalna, drażliwość, zaburzenia nastroju. Następstwem urazu czaszkowo-mózgowego jest trwale uszkodzenie mózgu spowodowane krwiakiem śródmózgowym, który po wchłonięciu pozostawił trwałą bliznę w okolicy wzgórza prawego co objawia się drętwieniem lewych kończyn i wygórowaniem odruchów głębokich w lewych kończynach (uszkodzenie tkanki mózgowej) Stwierdzono również cechy zespołu piramidowego w postaci wygórowanych odruchów głębokich w lewych kończynach oraz niezborność w próbie pięta-kolano w lewej kończynie dolnej – co stanowi o ogniskowym uszkodzeniu mózgu. Skutkiem przebytego urazu czaszkowo-mózgowego jest opisany powyżej stan neurologiczny z drętwieniami lewych kończyn, zaburzenia emocjonalne, zaburzenia pamięci i koncentracji uwagi. Powódka zażywa lek przeciwdepresyjny – T..

Obecnie u powódki występuje encefalopatia pourazowa, która jest konsekwencją urazu czaszkowo-mózgowego, z tego powodu uszczerbek trwały na zdrowiu powódki wynosi 30%.

Dowód: opinia biegłego neurologa – k.226-237 lek. E. W.

Zakres obrażeń doznanych przez powódkę z zakresu specjalizacji neurochirurgii oraz uszczerbek na zdrowiu:

U powódki występuje zespół zaburzeń wyższych czynności korowych co daje obraz pourazowej encefalopatii. Zaburzenia te mają charakter trwały i nieodwracalny. U powódki występują ubytki kości czołowej, ubytki owalne kości czaszki po trepanopunkcji obustronne, które wynoszą 7% trwałego uszczerbku na zdrowiu. Uszkodzenia twarzy, blizny z okolicy czołowej wynoszą 4%. Trwałego uszczerbku na zdrowiu. Łączny uszczerbek na zdrowiu wynosi 11%.

Dowód: opinia biegłego z zakresu neurochirurgii k.237-249 lek. J. B.

Zakres obrażeń doznanych przez powódkę z zakresu specjalizacji psychiatrii oraz uszczerbek na zdrowiu:

U powódki doszło do uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego. Każde przeżywanie niekorzystnej sytuacji, mierzenie się z wahaniami nastroju, lękami, frustracją, niską samooceną jest nie tylko konsekwencją traumy psychicznej, ale przede wszystkim jest powikłane uszkodzeniem struktur odpowiedzialnych za kontrolę emocji i nastroju. Wyrazem ciężkości uszkodzenia mózgu były zaburzenia świadomości, zachowania w pierwszych dobach po wypadku. W późniejszym okresie uwidoczniły się zaburzenia nastroju, tendencja do wahań nastroju, w tym apatii, zubożenia, braku współpracy. Okres okołowypadkowy pokryty jest niepamięcią. Z powodu organicznych zaburzeń nastroju i zaburzeń funkcjonowania poznawczego, jako wyraz uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego (encefalopatii) potwierdzonego badaniami obrazowymi uszczerbek na zdrowiu wynosi 30%. Uraz ośrodkowego układu nerwowego w sposób niekorzystny wpłynął na funkcjonowanie poznawcze – powódka w chwili wypadku była w klasie maturalnej, miała plany na przyszłość, związane z podjęciem studiów, pracy. Na dzień dzisiejszy powódka nie pracuje, mieszka z rodzicami, jest na ich utrzymaniu.

Powódka z uwagi na zaburzenia nastroju z wahaniami nastroju wymaga leczenia psychofarmakologicznego. Ośrodkowy układ nerwowy nie ma możliwości regeneracji, zatem struktury, które zostały uszkodzone pozostaną takimi. Z punktu specjalizacji psychiatrii powódka wymaga nadal leczenia, otrzymuje leki przeciwdepresyjne z uwagi na występujące wahania nastroju.

Dowód: opinia biegłego z zakresu psychiatrii k.250-261 lek. D. K.

Zakres obrażeń doznanych przez powódkę z zakresu specjalizacji psychologii oraz uszczerbek na zdrowiu:

Powódka na skutek poniesionego urazu czaszkowo-mózgowego oraz silnego stresu związanego z poczuciem zagrożenia życia i zdrowia, utratą sprawności rozwinęła sprzężoną symptomatykę organicznych zaburzeń osobowości i nastroju oraz (...). Zaznaczone jest również istotne obniżenie sprawności poznawczej, szczególnie w obszarze pamięci, koncentracji uwagi, dynamiki myślenia, zdolności uczenia się, planowania. U powódki utrzymuje się silny lęk i niepokój, szczególnie przybierający na sile w sytuacjach skojarzonych z bodźcem urazowym (podróż samochodem, nukanie aktywności w tym zakresie). Powódka nadal ma problemy z regulacją rytmów okołodobowych, często wybudza się wcześniej rano z lękiem i niepokojem, bez możliwości ponownego zaśnięcia. Nic ją nie cieszy, jest apatyczna, zrezygnowana, przygnębiona, chwilami drażliwa. Przeżywa poczucie krzywdy, straty, znacznie obniżonego komfortu i jakości życia. Nadal doświadczają poczucia wykluczenia, oszcpecenia, lęku i krzywdy. Zaburzenia funkcjonowania emocjonalnego i poznawczego w dużym zakresie rzutują na aktywność życiową powódki. Wykazuje obniżoną samoocenę i poczucie wartości, co sprawia, że nie podejmuje zadań życiowych właściwych dla etapu życia. Wymaga kontynuowania leczenia specjalistycznego. Uszczerbek na zdrowiu wynosi 35%.

Dowód: opinia biegłego z zakresu psychologii k.261-263 mgr E. M.

Zakres obrażeń doznanych przez powódkę z zakresu specjalizacji chirurgii plastycznej oraz uszczerbek na zdrowiu:

U powódki występują blizny głowy po kraniektomii lewostronnej o długości 12 cm, w części środkowej blizny wgłębienie po małym ubytku kostnym, nad ubytkiem brak owłosienia średnicy 2 cm. Blizna skóry nad ubytkiem kostnym zanikowa. Powódka ma dwie blizny czoła po stronach bocznych po trepanopunkcjach poziome o długości po 2,5 cm z ubytkiem tkanek miękkich – wyraźnie szpecące. Blizny twarzy stanowią 4% trwałego uszczerbku na zdrowiu, ubytki kości czołowych po trepanopunkcjach stanowią 7% trwałego uszczerbku na zdrowiu, uszkodzenia powłok czaszki pooperacyjne, blizna zanikowa skóry owłosionej głowy z ubytkiem owłosienia stanowi 3%, utrata śledziony stanowi 15% trwałego uszczerbku na zdrowiu. Łączny uszczerbek na zdrowiu wynosi 29%.

Dowód: opinia biegłego z zakresu chirurgii plastycznej k.320-339dr n.med. R. S.

Zakres obrażeń doznanych przez powódkę z zakresu specjalizacji chirurgii ogólnej oraz uszczerbek na zdrowiu:

Dwie blizny czoła bez zaburzeń funkcji wynosi 3%, z powodu utraty śledziony uszczerbek na zdrowiu wynosi 15%, łącznie uszczerbek na zdrowiu wynosi 18%.

Dowód: opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej k.350-361 lek. W. K.

Aktualnie powódka ma problemy z oddawaniem moczu, musi się samocewnikować 2-3 razy dziennie.

Powódka w dalszym ciągu odczuwa skutki wypadku, wymaga stałej kontroli psychiatry, psychologa, neurologa, wymaga dalszej farmakologii oraz terapii behawioralnej. Odniesione obrażenia rzutują niewątpliwie na aktywność życiową powódki, bowiem w wyniku doznanych obrażeń chora zmieniła się diametralnie, doszło do załamania się linii życiowej powódki, stała się apatyczna, przygnębiona, straciła poprzednie zainteresowania. Nadal utrzymują się dolegliwości bólowe o charakterze bólu przewlekłego, dominują bóle głowy o średnim natężeniu, bóle kręgosłupa.

Wypadek, w którym uczestniczyła powódka, miał znaczący wpływ na pogorszenie funkcjonowania psychicznego kobiety. W chwili wypadku miała 19 lat, chodziła do klasy maturalnej, miała zdawać na studia do P. na kierunek dietetykę. Była wysportowaną, aktywną kobietą, dobrze się uczyła. Sport i dietetyka były jej pasją. Obecnie obserwuje się u niej znaczne zaburzenia, występują wahania nastroju i jego generalne obniżenie. Skala doznanych przez powódkę cierpień jest wysoka.

Dowód: zeznania powódki P. J. k.413, zeznania świadków M. J. (1) – k. 130v-131, zeznania świadka M. J. (2) – k.131v-132

Bezspornym jest, że sprawca wypadku – S. Ł. - w chwili wypadku kierował pojazdem o numerze rejestracyjnym (...) i posiadał umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartą z pozwanym.

Pismem z dnia 16 listopada 2017 roku powódka zgłosiła pozwanemu roszczenie wypłaty zadośćuczynienia za skutki wypadku z dnia 7 października 2017 r. Pismem z dnia 20 grudnia 2017 roku ubezpieczyciel przyznał zadośćuczynienie w wysokości 56.000 zł. W toku całego postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił łącznie powódce tytułem zadośćuczynienia kwotę 90.450 zł. Powódka otrzymała również 20.000 zł tytułem nawiązki od sprawcy zdarzenia.

Dowód: decyzja z dnia 20 grudnia 2017 roku – k.50-51, decyzja z dnia 22 stycznia 2018 r. – k.52-53, decyzja z dnia 25 stycznia 2018 r. – 54-55, decyzja z dnia 7 lutego 2018 r. – k.56-57, decyzja z dnia 1 marca 2019 r. – k.122, zeznania powódki k.413

Opisany powyżej stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań świadków M. J. (1) i M. J. (3), przesłuchania powódki P. J., dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz opinii sądowych: z zakresu specjalizacji chirurgii ogólnej sporządzonej przez lekarza specjalistę W. K., z zakresu chirurgii plastycznej dr. n.med. R. S., z zakresu ortopedii i traumatologii lek. R. M., z zakresu neurologii lek. E. W., z zakresu neurochirurgii lek. J. B., z zakresu psychiatrii lek. D. K., z zakresu psychologii mgr E. M..

Zgodnie z art. 229 k.p.c., nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości. Na tej podstawie Sąd przyjął bez dowodów fakty powołane przez powoda i przyznane przez pozwanego, mając przy tym na uwadze, że ich przyznanie nie nasuwało żadnych zastrzeżeń. W myśl art. 230 k.p.c., gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. Pozwany nie wypowiedział się co do niektórych twierdzeń powódki o faktach. Część z nich nie była kontrowersyjna, gdyż miała oparcie w okolicznościach sprawy oraz korespondowała ze stanowiskiem pozwanego i z wynikami rozprawy, dlatego Sąd uznał wynikające z tych twierdzeń fakty za przyznane i przyjął je bez dowodów.

Zgromadzone dokumenty Sąd ocenił jako wiarygodny materiał dowodowy, mając na względzie przepisy art. 244 § 1 k.p.c. i art. 245 k.p.c. oraz to, że ich wartość dowodowa nie została skutecznie zakwestionowana przez żadną ze stron w trybie art. 252 k.p.c. i art. 253 k.p.c.

Zeznaniom świadków, jak i powoda Sąd dał wiarę w całości. Zeznania te były logiczne, wzajemnie spójne oraz znalazły też potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych w toku postępowania.

Sąd uznał nadto za wiarygodne i uczynił podstawą ustaleń faktycznych opinie sądowe – lekarskie biegłych ad causa z zakresu chirurgii plastycznej dr. N.med. R. S., z zakresu ortopedii i traumatologii lek. R. M., z zakresu neurologii lek. E. W., z zakresu neurochirurgii lek. J. B., z zakresu psychiatrii lek. D. K., z zakresu psychologii mgr E. M.. Opinie sporządzone przez biegłych stanowią kompletną odpowiedź na przedstawioną przez Sąd tezę dowodową. Nie zawierają luk i błędów logicznych. Sporządzając opinie biegli uwzględnili cały dostępny materiał dowodowy, dokumentację medyczną, a nadto przeprowadzili stosowne badania powódki.

### **Sąd zważył, co następuje:**

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Okoliczności samego wypadku i zaistnienie przesłanek odpowiedzialności deliktowej sprawcy wypadku (wynikające z art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 k.c. w zw. z art. 415 k.c.) za skutki tego zdarzenia nie budziły wątpliwości Sądu, gdyż zostały przesądzone w toczącym się przeciwko sprawcy wypadku postępowaniu karnym i były wiążące dla Sądu na podstawie art. 11 k.p.c.

Poza sporem pozostawał fakt, że sprawca zdarzenia, wskutek którego uszczerbek na zdrowiu poniósł powód, korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej ze stroną pozwanym.

W dacie zdarzenia zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela w wypadku obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych regulowało Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1992 r., w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. (Dz. U. z 1992 r., Nr 96, poz. 475 ze zm.).

Zgodnie z § 10 ust. 1 cytowanego rozporządzenia, z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia - na tej więc podstawie odpowiedzialność za szkodę w niniejszej sprawie ponosi pozwany.

Brzmienie tego przepisu odpowiada wprost późniejszemu art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Dopuszczalność skierowania powództwa wprost przeciw ubezpieczycielowi wynika z § 29 ust.1 cytowanego rozporządzenia.

Podstawę odpowiedzialności pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. stanowią ponadto przepisy art. 805 § 1 k.c. w zw. z art. 822 § 1, 2, 4 k.c.

Powódka domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego kwoty 116.600 zł tytułem zadośćuczynienia za doznana krzywdę, ból i cierpienie na podstawie art. 445. Na rozprawie w dniu 17 stycznia 2022 r. sprecyzowała, że za uszkodzenia ciała i rozstrój zdrowia doznany podczas zdarzenia z dnia 8 października 2017 roku domaga się 116.600 zł zadośćuczynienia, z czego otrzymała już łącznie kwotę 90.450 zł od pozwanego oraz kwotę 20 tys. zasądzoną wyrokiem karnym od sprawcy wypadku.

W przedmiotowej sprawie pozwany nie kwestionował swoje odpowiedzialności za zgłoszoną przez powódkę szkodę. Nadto, już w toku prowadzonego postępowania likwidacyjnego pozwany ustalił, że nie zachodzi żadna z przesłanek egzoneracyjnych pozwalających na uwolnienie się ubezpieczonego od odpowiedzialności za powstałą szkodę, wobec czego należy uznać odpowiedzialność za zdarzenie z dnia 8 października 2017 roku. Pozwany nie zakwestionował również wydanych w toku procesu opinii biegłych sądowych, zeznań świadków, jak też zeznań samej powódki. Do zgłoszonego roszczenia w zakresie rekompensaty szkoda majątkowa pozwany w ogóle bliżej się nie odniósł. Sporna była zatem jedynie wysokość dochodzonego przez powódkę zadośćuczynienia.

Ubezpieczyciel kilkakrotnie wydawał w postępowaniu likwidacyjnym decyzję o przyznaniu zadośćuczynienia. Ostatecznie decyzją z dnia 1 marca 2019 r. mając na uwadze dotychczas przyznaną kwotę 83.400 zł dopłacono 7.050 zł. Łącznie pozwany wypłacił powódce tytułem zadośćuczynienia kwotę 90.450 zł. W tym miejscu Sąd wskazuje, że powódka w treści pozwu wskazała, że otrzymała od pozwanego kwotę 83.400 zł, a pozwany w odpowiedzi na pozew oraz na rozprawie wskazał na kwotę 90.450 zł, przedstawiając decyzję z dnia 1 marca 2019 r. w tym zakresie. Powódka przedmiotową okoliczność potwierdziła na rozprawie.

Stosownie do treści art. 445 § 1 w zw. z art. 444 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznana krzywdę. Przy czym chodzi o krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne i psychiczne. Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu złagodzenie tych cierpień. Obejmuje ono wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznana przez poszkodowanego, mowa jest bowiem o „odpowiedniej sumie tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznana krzywdę”, przyznawaną jednorazowo (G. Bieniek, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom I, Warszawa 2007, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, wydanie VIII).

Przepisy nie wskazują w sposób jednoznaczny kryteriów, jakimi powinien kierować się Sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia. W doktrynie i orzecznictwie panuje jednak zgoda, co do tego, że należy brać pod uwagę takie aspekty jak długotrwałość cierpień fizycznych i psychicznych związanych z wypadkiem oraz ich intensywność (stopień cierpień), skutki doznanych urazów, wiek poszkodowanego, dolegliwości związane z niezbędnym leczeniem, pobytami w szpitalu, rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową oraz inne czynniki podobnej natury. Ich rozmiar, natężenie i czas trwania należy analizować w kontekście okoliczności konkretnej sprawy. Użyte w art. 445 § 1 k.c. pojęcie „sumy odpowiedniej” choć ma charakter niedookreślony, tym niemniej w orzecznictwie wskazuje się kryteria, którymi należałoby kierować się przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia, a mianowicie to, że musi ono mieć charakter kompensacyjny, a więc musi przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną, nie będącą jednakże wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy. Z tego wynika, że „wartość odpowiednia” to wartość utrzymana w granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Pamiętać przy tym należy, że na wysokość zadośćuczynienia składają się cierpienia pokrzywdzonego - tak fizyczne jak i psychiczne - których rodzaj, czas trwania i natężenie, należy każdorazowo określić w kontekście materiału dowodowego sprawy. Indywidualny charakter zadośćuczynienia przesądza o tym, że ostateczne ustalenia, jaka konkretnie kwota jest „odpowiednia” z istoty swej należy do sfery swobodnego uznania

sędziowskiego, lecz nie może to być uznanie dowolne (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 4.02.2008 r. III KK 349/2007).

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu roszczenie powódki w zakresie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę jest zasadne.

Celem zadośćuczynienia jest wynagrodzenie nie tylko za bólu i cierpienia odczuwalnego bezpośrednio po zdarzeniu, ale ma także stanowić rekompensatę za ujemne następstwa wynikłe z wypadku w przyszłości. Pozwany uznając roszczenie powoda co do kwoty 90.450 zł stanął na stanowisku, że kwota ta rekompensuje powódce skutki wypadku. Sąd uznał, że wypłacona powódce faktycznie kwota zadośćuczynienia w wysokości 90.450 zł jest niewystarczająca.

Okoliczności rozmiaru doznanych obrażeń oraz określenie skutków wypadku jakiemu uległa powódka, w sytuacji gdy strony nie są w tym zakresie zgodne, a tak niewątpliwie było w niniejszym procesie, jest okolicznością, która z uwagi na swój złożony charakter wymaga wiedzy specjalnej, która wykracza poza możliwości Sądu. Zgodnie z treścią art. 278 par. 1 k.p.c. w wypadkach wymagających wiedzy specjalnej sąd zasięga opinii biegłego, z czego wynika, iż kwestie sporne, co do których wymagana jest wiedza specjalna, mogą być rozstrzygane jedynie za pomocą opinii biegłego.

W niniejszej sprawie przeprowadzono dowód z opinii biegłych –specjalistów ortopedii i traumatologii, neurologii, neurochirurgii, psychiatrii, psychologii, chirurgii plastycznych i chirurgii ogólnej, którzy potwierdzili, że obrażenia doznane przez powódkę są obrażeniami długotrwałymi, a niektóre nawet trwałymi. Wskutek wypadku, powódka będąca młodą 19 letnią kobietą, zdrową, pełną życia, z planami na przyszłość, spowodowały, że posiada trwałe uszczerbek na zdrowiu z zakresu psychiatrii 30%, z zakresy psychologii 35%, z zakresu neurochirurgii 11%, z zakresu neurologii 30%, z zakresu ortopedii i traumatologii 8%, z zakresu chirurgii plastycznej 29%, z zakresu chirurgii ogólnej 18%. W wyniku przebytego urazu wielonarządowego w wypadku komunikacyjnym u powódki doszło do powstania trwałych i nieodwracalnych następstw. Zakres doznanych w wypadku obrażeń ma zdecydowanie niekorzystny wpływ na dalsze funkcjonowanie organizmu powódki w zakresie codziennego funkcjonowania. Następstwem urazu czaszkowo-mózgowego jest trwałe uszkodzenie mózgu spowodowane krwiakiem śródmózgowym, co objawia się drętwieniem lewych kończyn i uszkodzeniem tkanki mózgowej, uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego – struktur odpowiedzialnych za kontrolę emocji i nastroju, a ośrodkowy układ nerwowy nie ma możliwości regeneracji, zatem struktur, które zostały uszkodzone pozostaną takimi. Rokowania dotyczące przyszłego funkcjonowania powódki są niepewne. Powódka nie uzyska już całkowitego powrotu do zdrowia. Zaburzenia funkcjonowania emocjonalnego i poznawczego w dużym zakresie rzutują na aktywność życiową powódki. Czuje się wykluczona społecznie, przez wypadek nie przystąpiła do matury, nie poszła na wymarzone studia, ma problemy z pamięcią, koncentracją uwagi co uniemożliwia jej podejście do matury. Nie może podjąć pracy ze względu na samodzielne cewnikowanie 2-3 razy dziennie, wybudzanie się w nocy, nie może długo być w jednej pozycji.

Nadto, obecnie powódka okresowo odczuwa dolegliwości bólowe głowy oraz w okolicach miejsc urazu kręgosłupa, omdlewa, ma problemy z oddawaniem moczu – musi samodzielnie lub za pomocą mamy cewnikować się kilka razy dziennie. Bierze leki przeciwbólowe i antydepresyjne. Chodzi na okresowe kontrole do paradni. Odniesione obrażenia rzutują niewątpliwie na aktywność życiową powódki, bowiem powódka zmieniła się diametralnie. Miała plany na przyszłość, chciała rozpocząć studia w P., a przez wypadek nie podeszła do matury i mieszka z rodzicami.

Bezpośrednio po powrocie powódki ze szpitala do domu, wymagała ona opieki i wsparcia osób trzecich. Powódka, która dotychczas była w pełni samodzielna, musiała korzystać z pomocy przy wstawaniu, myciu, ubieraniu się itp. W związku z wypadkiem z powodów ortopedycznych powódka odczuwała dolegliwości bólowe, które w pierwszych 7 dniach kształtowały się na poziomie 8-10 pkt w dziesięciostopniowej skali bólu. W kolejnych tygodniach ból się zmniejszał, jednak do dnia dzisiejszego odczuwa okresowe dolegliwości bólowe. Po spionizowaniu i zabezpieczeniu powódki w gorset J. po 15 listopada 2017 roku przez okres 3 miesięcy powódka wymagała pomocy osób trzecich przez ok. 2-3 godziny dziennie w takich czynnościach życiowych jak: higiena osobista, przygotowanie posiłków, dźwiganie, sprzątanie, robienie zakupów. W kolejnym 4-5 miesiącu zakres wymaganej pomocy zmniejszył się do 1-2 godzin



dziennie w takich czynnościach jak dźwiganie, sprzątanie, robienie zakupów. W 6-7 miesiącu zakres wymaganej pomocy zmalał do około 1-2 godzin tygodniowo. Obecnie powódka nie wymaga pomocy osób trzecich.

Podsumowując, doznana przez powódkę na skutek wypadku krzywdę należało uznać za znaczną. W ocenie Sądu odpowiednią w rozumieniu art.445 k.c. suma zadośćuczynienia za taka krzywdę jest kwota 89.433 zł. Jest to kwota, która spełnia zarówno funkcję kompensacyjną, jak też – w stosunku do wielkości krzywdy powoda – nie jest nadmierna z punktu widzenia przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa. Ponieważ pozwany do dnia wyrokowania wypłacił powódce tytułem zadośćuczynienia kwotę 90.450 zł, powódka zgłosiła roszczenie w omawianym zakresie w wysokości 116.600 zł, a na rozprawie w dniu 17 stycznia 2022 roku przyznała, że otrzymała od pozwanego jeszcze kwotę 7.050 zł oraz że otrzymała od sprawcy wypadku tytułem nawiązki kwotę 20.000 zł, do wypłaty pozostała kwota 89.550 zł ( $116.6000 - 7.050 - 20.000 = 89.550$  zł). Taką kwotę należało zasądzić zdaniem Sądu od pozwanego na rzecz powódki.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu (punkt 2 wyroku).

O odsetkach orzeczono zgodnie z art. 481 §1 i 2kc, zgodnie z treścią którego jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. W myśl art. 455kc jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Zgodnie z cytowanym przepisem art. 455 k.c. roszczenie o zadośćuczynienie, jako roszczenie pieniężne - w przypadku braku oznaczenia terminu spełnienia świadczenia - staje się wymagalne z chwilą wezwania do zapłaty. Powódka zgłosiła szkodę pozwanemu pismem z dnia 16 listopada 2017 r., decyzją z dnia 20 grudnia 2017 r. pozwany przyznał powódce zadośćuczynienie jedynie w wysokości 56.000 zł. Z tych względów roszczenie dochodzone w niniejszym procesie stało się wymagalne na skutek wezwania datowanego dzień 16 listopada 2017 r. w dniu wydania przez pozwanego pierwszej decyzji o przyznaniu zadośćuczynienia. Strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanej odsetek od dnia 21 grudnia 2017 r., czyli od dnia następującego po dacie wydania pierwszej decyzji w procesie likwidacji szkody. Z tych względów, na podstawie wyżej powołanych przepisów, orzeczono, jak w punkcie 1 sentencji.

Powódka wygrała proces w części. Zatem stosownie do art.100 zd. Pierwsze k.p.c. należało stosunkowo rozdzielić poniesione przez strony koszty. Do kosztów poniesionych przez powoda należy zaliczyć: wynagrodzenie pełnomocnika – 5.400 zł. Natomiast pozwany poniósł koszt zastępstwa procesowego w wysokości 5.400 zł i opłatę skarbową od pełnomocnictwa. Roszczenie powoda zostało uwzględnione w zakresie 76%. W związku z tym pozwanego obciążało 77% tytułem zwrotu kosztów procesu, czyli kwotą 2.383,48 zł, taką kwotę pozwany zobowiązany jest uiścić na rzecz powódki.

W sprawie pozostały nieuiszczone koszty sądowe w postaci wydatków na opinie biegłych wyłożone tymczasowo przez Skarb Państwa - 19.064,22 zł. Sąd orzekł o nich na podstawie art. 113 u.k.s.c (punkt 4 ppkt a wyroku). Na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu podlegała ściągnięciu od pozwanego 14.679,45 zł (77%). Na podstawie art. 113 ust. 2 u.k.s.c. Sąd nakazał w punkcie 4 ppkt b wyroku ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 4.478 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której powódka był ustawowo zwolniona (opłata obliczona od uwzględnionej części roszczenia - art. 13 pkt 5 u.k.s.c.).

Sędzia Przemysław Okowicki